תלמוד ירושלמי · מפרשים · חידושי חתם סופר על תלמוד ירושלמי · סדר נשים

חידושי חתם סופר על תלמוד ירושלמי קידושין

ספריית אור ברסלב · or-breslev.co.il

חידושי חתם סופר על תלמוד ירושלמי קידושין

מקור הטקסט: ספריא · רישיון: לפי המהדורה: נחלת הכלל או Creative Commons

התכנים שלפניכם נאספו, מוינו, סוננו ונערכו בעמל רב ובמסירות על ידי צוות פרויקט 'אוצריא' (otzaria.org).

לקריאה באתר, עם המפרשים והמקורות ליד כל שורה: https://or-breslev.co.il/library/חידושי-חתם-סופר-על-תלמוד-ירושלמי-קידושין/
הקובץ נוצר ב־17 בנובמבר 2026 מגרסה v38-202611162349 של הספרייה.

תוכן העניינים

פרק א 4
הלכה ד 4
פרק ב 4
הלכה ט 4
פרק ג 5
הלכה ה 5
הלכה ח 5
פרק ד 5
הלכה ז 5
הלכה י 5

פרק א

הלכה ד

שומר שמסר לשומר א"ל הראשון חייב רשב"ל אמר השני חייב וכו'. עיין בגטין כ"ט ע"א ובתוס' ד"ה ר"י לפי' ריב"א:

תמן תנינן וכו' ר' בא ר' חונא וכו' ביאור ירושלמי זה עיין בשו"ת חת"ס חלק שביעי סי' ל"ה ד"ה הנה הרמב"ן:

פרק ב

הלכה ט

ריב"ח אמר אדם נותן מעשרותיו בטובת הנאה וכו' ור' יוחנן פליג ושניהם מקרא אחד דרשו ואיש את קדשיו לו יהיה ומסיק דאפילו לר"י מכל מקום מותר למכרה לישראל ליתנה לבן בתו כהן כשירצו הבעלים לתנו לכהן בלא"ה. ופי' פלוגתתם נ"ל דריב"ח סבירא ליה דטובת הנאה בעלמא לא הוה ממון ולא שייך על זה לו יהיה דאיך שייך לו יהיה ואין לו בה אלא טובת הנאה בעלמא שאינו ממון. אע"כ קרא אתא לומר שאינו מחוייב אלא להפריש תרומה ומעשרותיו ואחר שכבר הפרישה יניחנה עד שיבוא כהן או לוי ויתן לו שוויה טובת הנאה נהי דאינו רשאי למוכרו ממש דאם כן אין כאן נתינה מכל מקום על בל תאחר אינו עובר עד שיבוא א' שירצה ליתן לו שוויה טובת הנאה שהיא שוה עפ"י אומד ואם אח"כ מעכבה עובר על בל תאחר אבל קודם לזה אינו מחוייב ליתנה כלל כי התורה זכתה לו בטובת הנאה ממש שיהיה שלו אבל ר"י ס"ל שמחוייב ליתנה ואם מעכבה עובר אבל תאחר. אמנם אחר שכבר הסכימה דעתו ליתנו למי שמזדמן אם יבוא אחד ויפייסנו או יתן לו ממון בטובת הנאה שיתנה לבן בתו הרשות בידו וע"ז שייך נמי לו יהיה. או דס"ל לר"י טובת הנאה כי האי הוה ממון או אפילו דלא הוה ממון מכל מקום שייך ביה לו יהיה אע"ג דלא הוה ממון וקיימא לן כר' יוחנן. ובירושלמי פריך מרישא דמתני' דנדרים אמאי יטלו בע"כ ומשני כתי' הש"ס דבבלי דשוייה עפרא בעלמא דאם לא תאמר הכי תקשי לך סיפא אירישא. וקשה דה"נ ה"ל להקשות מסיפא אר' יוחנן. אע"כ כמ"ש ומסיפא אר"י לק"מ דאפשר דס"ל טובת הנאה ממון ואדרבא הכי ניחא טפי דשייך שפיר לשון לו יהיה וק"ל. ועי' לשון הירושלמי בדמאי פ"ו. והן אם לא כל אח"ז הוא ופני משה היה לו גירסא אחרת ופי' זר במח"כ. והגי' האמיתית כהרשב"א ור"ן גטין ע"ה ועיין בזה באריכות בשו"ת ח"ס חאה"ע סי' נ"ו:

פרק ג

הלכה ה

מתניתא לאחר שיחלוץ לך יבמיך כו'. בפ"מ פי' זר במח"כ ועיין מה שפי' בשו"ת חת"ס אהע"ז ח"ב סימן ע"ט:

הלכה ח

כיני מתניתא שאמר בשעת מיתתו יש לי בנים וכו' עיין פירושו בשו"ת ח"ס אהע"ז ח"ב סי' ע"ב:

הגע בעצמך שהיא כהן. פי' דאז אין לו להאמינו במגו הואיל דבידו לגרשה שהרי כהן הוא מבואר מזה שס"ל כהן המגרש על תנאי ולא נתקיים התנאי אסורה לו ולא תיקשי ממתני' דגטין דפ"א ע"א דאעפ"י שנתנו לו על תנאי ולא נתקיים התנאי לא פסלה מן הכהונה די"ל דס"ל דמשנה דגיטין מיירי בתנאי שאינו מעכשיו אז אם לא נתקיים התנאי אין בו ריח הגט אבל בתנאי דאם ימות אם לא ימות שהוא במעכשיו אפי' לא נתקיים התנאי יש בו ריח הגט. ומש"ס בבלי יומא בפ"ק משמע דלא סבירא ליה כן:

פרק ד

הלכה ז

ר' יוחנן אמר לתת לו ולא ליקח ממנו ומקשה וכו' ומשני דלר' יהודה קאמר ר' יוחנן ונ"ל פירושו דר' יוחנן קאמר לתת לו לומר שהוא בנו אבל לא לוקח לומר שאינו בנו זה אינו נאמן (כשיטת ספר המכריע)ופריך היינו רבנן דאינו נאמן לומר בני זה ממזר ומשני לר' יהודה צריכא דר"י אמר נאמן היינו שהוא בנו ממזר שבא על ערוה אבל לא ממזר שאינו בנו וכפירש רש"י במשנה שם ומיהו איכא חד מ"ד דלר' יהודה נאמן אפילו לוקח ממנו וא"כ לאותו מאן דאמר ר' יוחנן לרבנן קאי אבל לר' יהודה מהימן אפילו שאינו בנו:

הלכה י

ר' שמואל בריה דר"י בי ר' בון אמר כתיב ומכה אביו ואמו וכו'. בבית שמואל סי' י"ט משמע ליה דהירישלמי יליף מכאן חזקה כעין אותה חזקה דפ"ק דחולין דילפינן מבית המנוגע ובמח"כ שגה בזה דלא ילפינן כאן אלא חזקה דפ' עשרה יוחסין מעשה שבנה מורכב על גבי כתיפה והוא חזקת המנהג שנהגו וזה ילפינן מאביו אף על גב דמחמת רובא הוא דרוב בעילות אחר הבעל מכל מקום מי ראה אותו בועל רוב בעילות אולי אפילו לא חדא אך מחמת המנהג כיון שנשא אשתו ומתנהגים זה עם זה כמנהג העולם מסתמא בעל רוב בעילות נמצא מכח שניהם חזקה ורובא מחזקינן זה לאביו ודאי: